

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE
Nehajska 5, Zagreb
<https://civilna-zastita.gov.hr>

Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Ravnateljstvo civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske ima sljedeće zadaće:

- koordinacija rada Hrvatske platforme smanjenja rizika od katastrofa
- uspostava, razvoj i upravljanje sustavom civilne zaštite, upravljanje rizicima, organizacija sudionika, operativnih snaga i građana u svrhu ostvarenja zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša
- specijalističko osposobljavanje u sustavu civilne zaštite
- prijem poziva na europski broj za hitne službe 112 i koordiniranje djelovanja spasiteljskih službi
- prikupljanje i obrada podataka o područjima i objektima zagađenim minsko-eksplozivnim napravama i vođenje evidencije, vođenje evidencije o razminiranim područjima, poslovi općeg izviđanja minski sumnjivo područja/građevina, kopna, rijeka, jezera i mora, izrada i vođenje propisane dokumentacije
- rješavanje pitanja u upravnim i stručnim područjima radiološke i nuklearne sigurnosti
- provođenje tehničkog nadgledanja postrojenja, koje obuhvaća klasifikaciju prostora, instalacije i uređaje namijenjene za rad u prostorima ugroženima eksplozivnom atmosferom
- provođenje inspekcijskog nadzora
- međunarodna suradnja.

PRIPREMA I KOORDINACIJA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode sljedeće operativne snage:

- stožeri civilne zaštite
- operativne snage vatrogastva
- operativne snage Hrvatskog Crvenog križa
- operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja
- udruge
- postrojbe i povjerenici civilne zaštite
- koordinatori na lokaciji
- pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

Mjere i aktivnosti civilne zaštite lokalne i područne (regionalne) samouprave potiču i organiziraju područni uredi i službe civilne zaštite.

DRŽAVNA INTERVENCIJSKA POSTROJBA CIVILNE ZAŠTITE

Državna intervencijska postrojba civilne zaštite ustrojena je za odgovor na velike nesreće i katastrofe. Sastoji se od četiri postrojbe u gradovima: Zagreb, Split, Rijeka i Osijek. Postrojbu čine profesionalni i pričuvni pripadnici. Sposobnosti za koje se pripadnici osposobljavaju jesu: traganje i spašavanje iz ruševina, spašavanje u poplavama, radiološko-kemijsko-biološko-nuklearna (RKBN) detekcija i dekontaminacija (samo DIP CZ Zagreb i Split), zbrinjavanje i tehničko-taktička podrška.

Postrojba je opremljena suvremenim uređajima, opremom i tehnikom, kao i zaštitnom opremom za izvršavanje zadaća u akcijama traganja i spašavanja u ruševinama i poplavama te RKBN zaštititi. Također je opremljena materijalnim sredstvima za zbrinjavanje stanovništva u velikim nesrećama. Postrojba se popunjava pričuvnicima iz udruga od interesa za civilnu zaštitu kao što su: izviđači, ronilačke udruge, udruge za obuku potražnih pasa, dobrovoljna vatrogasna društava i slično.

Pripadnici Državne intervencijske postrojbe civilne zaštite sudjeluju na brojnim međunarodnim vježbama u sklopu Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i drugih međunarodnih organizacija.

SPECIJALISTIČKO OSPOSOBLJAVANJE CIVILNE ZAŠTITE

Specijalističko osposobljavanje u sustavu civilne zaštite provodi Nastavno nacionalno središte civilne zaštite s regionalnim nastavnim centrima u Splitu i Zagrebu.

Za potrebe provođenja mjera civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama provodi se osposobljavanje sudionika sustava civilne zaštite i to:

- ovlaštenih službenih osoba i pripadnika postrojbi civilne zaštite
- općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te načelnika stožera civilne zaštite
- članova stožera civilne zaštite na svim razinama ustrojavanja
- zapovjednika postrojbi civilne zaštite
- povjerenika civilne zaštite i njihovih zamjenika
- sigurnosnih koordinatora na objektima kritične infrastrukture
- tijela državne uprave koja obavljaju upravne, stručne i duge poslove od interesa za sustav civilne zaštite
- službi i postrojbi pravnih osoba kojima je zaštita i spašavanje redovna djelatnost, po prethodno pribavljenom mišljenju ili na zahtjev nadležnih tijela
- građana.

SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA

Prirodne prijetnje poput potresa, poplava, požara, epidemije i slično prerastaju u katastrofe ako za njih nismo odgovarajuće pripremljeni. Svaka odluka koju donesemo i svaka aktivnost koju poduzmemo, čini nas ranjivijima ili otpornijima na katastrofe.

Ukupnost mjera i aktivnosti kojima se analiziraju uzročnici katastrofa i smanjuje ranjivost građana i imovine, te povećava pripravnost na štetne događaje, nazivamo smanjenjem rizika od katastrofa. One obuhvaćaju niz aktivnosti kao što su gradnja nasipa, povećanje zelenih površina, edukacije, izrada procjene rizika, promjene u ponašanju i slično.

Ravnateljstvo civilne zaštite, kroz rad Hrvatske platforme za smanjenje rizika od katastrofa, koordinira aktivnosti i izradu dokumenata kojima se identificiraju i procjenjuju rizici te izrađuje strategija njihova upravljanja, odnosno uklanjaju uzroci katastrofa i ublažavaju nastale posljedice. Tijela državne uprave, znanstvene institucije i različiti dionici profesionalnog i privatnog sektora, kroz Hrvatsku platformu razmjenjuju i usuglašavaju znanja, iskustva i stavove o potrebama za djelovanje na području smanjenja rizika od katastrofa.

SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA

ZADAĆA JE SVIH NAS

SUSTAV 112

Jedinstveni europski broj za hitne službe 112 u Republici Hrvatskoj uveden je 11. veljače 2005. godine.

Sustav 112 osigurava djelotvorno zaprimanje dojava na jedinstveni europski broj za hitne službe 112 putem telefona, SMS poruka i automatskog poziva iz vozila, koordinaciju hitnih službi, zaprimanje obavijesti o neposrednim i nadolazećim opasnostima te provedbu uzbunjivanja građana kojom se skreće pozornost na opasnost s pružanjem informacija o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

Županijski centri 112 osnova su sustava 112 sa zadaćom učinkovite komunikacije s građanima, operativnim snagama i ostalim sudionicima u sustavu civilne zaštite te Operativnim centrom civilne zaštite, koji komunikacijski povezuje i koordinira rad sustava civilne zaštite na nacionalnoj razini.

Operativni centar civilne zaštite također je nacionalna kontakt točka za razmjenu informacija kod traženja ili pružanja međunarodne pomoći u sklopu Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i drugih međunarodnih asocijacija.

HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE

HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE

Prikupljanje i obrada podataka o područjima i objektima zagađenima minsko-eksplozivnim sredstvima i neeksplozivnim ubojnim sredstvima, vođenje evidencija o razminiranim područjima, opći izvid i obilježavanje minski sumnjivog područja (MSP), tehnički izvid, kontrola kvalitete poslova razminiranja, izdavanje potvrda o isključenju razminiranog područja iz MSP-a te suradnja s međunarodnim dionicima ključne su aktivnosti na području protuminskog djelovanja.

U razminiranju je od 1996. godine uloženo cca 6 mlrd. kn, od kojih je cca 1,3 mlrd. kn osigurano kroz doprinos Europske unije razminiranju Hrvatske, a trend osiguranja bespovratnih EU sredstava za razminiranje u posljednjih je nekoliko godina kontinuirano uzlazan.

Krajem 2019. godine MSP Republike Hrvatske iznosio je 312 km² te obuhvaća područja u 8 županija te 53 grada i općine, a gotovo 98 % MSP-a su šumska zemljišta.

Dugogodišnje iskustvo u operacijama, osposobljenost i znanje provoditelja aktivnosti te dosadašnja postignuća temelj su za dostizanje cilja potpune očišćenosti Republike Hrvatske od mina do 2026. godine.

RADIOLOŠKA I NUKLEARNA SIGURNOST

Radiološka i nuklearna sigurnost jest skup propisa i standarda, projektnih rješenja, radnih uputa, sigurnosne kulture zaposlenih, osposobljavanja i drugih čimbenika, koji zajedno pridonose zaštiti ljudi i okoliša od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja.

Sigurna primjena izvora ionizirajućeg zračenja i jačanje nuklearne sigurnosti uz prihvatljive i kontrolirane rizike za život i zdravlje ljudi i okoliš, kako za sadašnje tako i za buduće naraštaje, cilj je našeg djelovanja.

Radiološka i nuklearna sigurnost provodi se:

- ⚠ izdavanjem odobrenja i dozvola
- ⚠ provedbom inspeksijskog nadzora kojim se osigurava mirnodopsko, opravdano i sigurno korištenje izvora ionizirajućeg zračenja, nuklearne tehnologije i materijala, te zadovoljavajuće visoka razina sigurnosti
- ⚠ sustavnim ispitivanjem i praćenjem vrsta i aktivnosti radioaktivnih tvari u okolišu
- ⚠ provedbom mjera radiološke i nuklearne sigurnosti, kao i mjera nuklearnog osiguranja
- ⚠ organiziranjem i uspostavom sustava pripravnosti i odgovora na izvanredni događaj koji uključuje izvore ionizirajućeg zračenja
- ⚠ praćenjem stanja sigurnosti nuklearnih elektrana u susjednim državama i provođenjem procjene opasnosti od mogućih nuklearnih nesreća u njima, a osobito za Nuklearnu elektranu Krško u Sloveniji i Nuklearnu elektranu Paks u Mađarskoj.

EKSPLOZIVNE ATMOSFERE

Sektor za eksplozivne atmosfere provodi djelatnosti tehničkog nadgledanja postrojenja ugroženih eksplozivnom atmosferom, tehničkog nadgledanja aktivnosti instaliranja, održavanja i popravka Ex uređaja i instalacija, certifikaciju protueksplozijski zaštićene opreme, eksplozivnih tvari i sustava upravljanja kvalitetom u proizvodnji, laboratorijska ispitivanja Ex opreme i edukaciju osoblja koje radi u postrojenjima ugroženima eksplozivnom atmosferom.

Sektor za eksplozivne atmosfere preventivno djeluje na sprječavanju eksplozija u postrojenjima ugroženima eksplozivnom atmosferom, tj. smanjenju rizika od tehnoloških eksplozija i katastrofa. Tehničkim nadgledanjem, ispitivanjem i certifikacijom daje se doprinos sigurnosti velikog broja objekata i postrojenja (npr. plinske platforme, rafinerije nafte, transport plina i nafte, kemijska, prehrambena i farmaceutska industrija, skladišta zapaljivih tvari, silosi i drugo).

INSPEKCIJE

Poslovi inspeksijskog nadzora provode se u području zaštite od požara, proizvodnje i prometa eksplozivnih tvari, oružja, privatne zaštite i detektivskih poslova, protuminskog djelovanja, civilne zaštite te radiološke i nuklearne sigurnosti ispunjavanjem uvjeta i načinom rada pravnih i fizičkih osoba iz navedenih područja rada te provedbom upravnog postupka.

Inspeksijski nadzor provodi se u područjima:

- zaštite od požara
- eksplozivnih tvari i oružja
- privatne zaštite i detektivskih poslova
- protuminskog djelovanja
- civilne zaštite
- radiološke i nuklearne sigurnosti.

PODRUČNI UREDI I SLUŽBE CIVILNE ZAŠTITE

Područni uredi i službe civilne zaštite djeluju na području županija i Grada Zagreba, a nadležni su za provođenje inspeksijskog nadzora, poticanje i koordiniranje mjera i aktivnosti civilne zaštite lokalne i područne (regionalne) samouprave, zaprimanje poziva na jedinstveni europski broj za hitne službe 112, uzbunjivanje i edukaciju stanovništva.

Potražni pas Gizmo na putu za potresom zahvaćenu Albaniju 26. 11. 2019.
Fotografija Nike Markoč, članice spasiteljskog tima Ravnateljstva civilne zaštite

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE
Nehajska 5, Zagreb
<https://civilna-zastita.gov.hr>